

- Улога ПКС у креирању економије знања
- Примена научно-истраживачких резултата са Универзитета у Београду
- Сарадња Министарства одбране и ЕИЦ

- Приручник за наставу о патентима
- Резултати Едукативно-информативног центра
- Публикације Завода за интелектуалну својину

- ЕИЦ активности 2010-2012
- Новости

Наслов

Давид Јелерчич, директор пројекта

Европски завод за патенте

Пројекат „Подршка Едукативно-информативном центру Завода за интелектуалну својину Србије“ завршен

Пројекат „Подршка Едукативно-информативном центру Завода за интелектуалну својину Србије“, који финансира Делегација Европске уније у Републици Србији, а спроводи Европски завод за патенте је завршен. Стога, примерено је извести закључке о постигнутом успеху. Циљ пројекта је био да се изграде капацитети Завода за интелектуалну својину (Завода) како би се у Србији развило образовање, обука и информације у вези са правима интелектуалне својине и подигао општи ниво свести и знања о правима интелектуалне својине, међу кључним корисницима.

Успеси се могу резимирати у контексту три фазе:

Прва фаза – април 2009. – јануар 2010.

- Формирање Едукативно-информативног центра у Заводу и распоређивање 6 запослених у Заводу на дужности у Едукативно-информативном центру.
- Преуређење дела просторија Завода у конференцијску салу са 60 места, салу за седнице, просторију за обуку и јавну библиотеку, које су комплетно намештене и опремљене.
- Креирање визуелног идентитета Завода и Едукативно-информативног центра, укључујући редизајнирање веб страница Завода и Едукативно-информативног центра.

Друга фаза – мај 2009. – мај 2010.

- Професионална обука службеника Едукативно-информативног центра.

Трећа фаза – фебруар 2010. – јул 2012.

- Развој и пружање услуга из области интелектуалне својине (на пример, семинари, студијске посете, предавања) националној мрежи корисника за интелектуалну својину, са фокусом на 4 главне групе корисника:
- Академска заједница и научно-истраживачке институције (укључујући оснивање и подршку Центру за трансфер технологије на Универзитету у Београду)
- Судство и институције за спровођење права интелектуалне својине
- Мала и средња предузећа и институције за пружање подршке малим и средњим предузећима
- Широка јавност
- Даља стручна обука запослених у Едукативно-информативном центру: стручна пракса у заводима за интелектуалну својину у Француској, Аустрији и Данској и у Европском заводу за патенте у Хагу и Бечу.

Најважнији и најопипљивији резултат пројекта се огледа у чињеници да је скоро 5.500 људи из четири групе корисника, који су од кључног значаја за развој и функционисање система интелектуалне својине у Србији, прошло обуку посебно прилагођену њиховим потребама, у року од мање од 2 године. У исто време, захваљујући активностима Центра, знатно се повећала видљивост Завода и његов углед на сцени интелектуалне својине у земљи, уз подизање нивоа знања о интелектуалној својини код правосудних органа и органа за спровођење права интелектуалне својине у Србији.

Успех пројекта би требало сагледати у ширем контексту. Србија и Завод за интелектуалну својину су имали срећу да је Европска агенција за реконструкцију још раније сматрала да је интелектуална својина приоритет за Србију, захваљујући чему је одобрено финансирање пројекта из области права интелектуалне својине у износу од око 3,75 милиона евра. Током последње деценије, захваљујући континуитету финансирања у значајном износу од стране ЕУ и Европског завода за патенте, а током релативно кратког периода времена, постигнута је стабилна хармонизација и брз напредак Завода и система интелектуалне својине. Један од конкретних резултата је чланство Србије у Европском заводу за патенте од 1. октобра 2010. Стратегија развоја интелектуалне својине за период од 2011-2015, коју је усвојила Влада Србије 23. јуна 2011, изричито уважава значај овог финансирања за развој Завода.

Завод је користио следеће пројекте финансиране од стране ЕУ, које је спровео Европски завод за патенте:

	Финансијски инструмент	Наслов	Период спровођења
1	CARDS 2002	Регионални пројекат о правима индустријске и интелектуалне својине	07/2003-12/2006
2	CARDS 2004 Национални програм	Техничка помоћ Заводу за интелектуалну својину Србије за пројекат изградње капацитета	09/2005-12/2007
3	IPA 2007	Регионални програм у вези са правима индустријске и интелектуалне својине за земље Западног Балкана и Турске	11/2008-11/2010
4	IPA 2007 Национални програм	Подршка оснивању Едукативно-информативног центра Завода за интелектуалну својину Републике Србије	02/2009-07/2012

Успех било којег пројекта тесно је повезан са компетенцијом руководства институције-корисника, спремности корисника да преузму обавезе, као и спремности свих укључених да преузму обавезе, поготово у пројекту као што је овај, где је фактор људских ресурса кључни и саставни део пројекта. Изражавам своју искрену захвалност директору Завода, госпођи Тотић, помоћнику директора и ко-ординатору пројекта са стране Завода госпођи Билен-Катић, руководиоцу Едукативно-информативног центра, госпођи Златић-Шутић и свом особљу Едукативно-информативног центра и особљу локалне канцеларије пројекта, господину Стојановићу и госпођи Пенчић, који су допринели успешности овог пројекта.

Шта се предвиђа у даљем периоду?

Захваљујући чланству у Европској патентној организацији, Србија, а посебно Завод могу да се укључе у активности сарадње у оквиру Европске патентне мреже, коју подржава Европски завод за патенте. Европски завод за патенте и његове земље чланице сарађују у оквиру Европске патентне мреже углавном у области обуке, информационе технологије и патентних информација. Општи циљ сарадње са земљама чланицама је да се корисницима Европског патентног система обезбеде релевантне и висококвалитетне услуге у вези са патентима, захваљујући чему се омогућава уредно коришћење система, јача Европски завод за патенте и унапређује интероперабилност између Европског завода и националних завода. У периоду од 2012-2015, на основу Билатералног плана сарадње са Заводом, предвиђене су активности у вредности од око 450.000 евра. ■

Улога Привредне коморе Србије у креирању економије знања

Привредна комора Србије (ПКС) је национална асоцијација српских привредника, која је своју 150 годишњу традицију и искуство, знање и стручност, ставила у функцију подизања конкурентности српске привреде, на домаћем и међународном нивоу. Препознавши значај иновација, знања и образовања, за покретање и развој привреде, односно економског, социјалног и културног просперитета друштва у целини, активним учешћем у креирању политике и стратегија иновационе делатности и интелектуалне својине, позиционирала се као један од најзначајнијих актера Националног иновационог система. Организује, иницира и подржава сваки вид иновативности и креативности који доприноси унапређењу нивоа технолошког развоја земље, и стварању модерне српске економије засноване на знању.

Сходно томе, ПКС је системски дефинисала подршку развоју иновативног друштва. Пре свега, штити и заступа интересе свих ствараоца, без обзира да ли су из академске, научне, пословне или проналазачке заједнице, и ради на укључивању стваралачких потенцијала у решавање конкретних развојних проблема привреде. Покреће иницијативе, даје предлоге, учествује у обезбеђењу системских услова за стварање, развој и примену иновација и нових технологија, и стварање подстицајног амбијента за унапређење индустријски применљивих идеја као и за привлачење страних инвеститора.

Модел за трансфер знања

Привредна комора Србије је развила модел за имплементацију иновација и нових технологија у привреду и ради директног трансфера знања и технологија. Пружа квалитетне и правовремене информације, саветодавне и консалтинг услуге свим ствараоцима, а преко едукационих програма врши обуку и припрему компанија у прилагођавању европским стандардима, ради изласка на европско и светско тржиште. Поред тога врши и обуку свих националних интересних страна у области иновационе делатности и интелектуалне својине, у циљу подизања свести о значају иновација и права интелектуалне својине као и свеобухватног развоја људских ресурса. Такође, ради на јачању везе између образовања, истраживачких института, иновационих и технолошких центара, технолошких паркова и комерцијалног сектора, ради подстицаја истраживачких програма оријентисаних на комерцијалну примену знања и технологија. Кроз промоцију производа и технологија, ради њихову имплементацију у привреди и помаже њихову тржишну валоризацију. Повезује науку и привреду и партнер је на многим пројектима са институтима и факултетима из Србије и тако доприноси подизању нивоа конкурентности националних компанија и независности од туђих технологија. Србија је мала земља па је и тржиште мало, али захваљујући својој мрежи регионалних привредних комора, представништвима у свету, укључености у све значајније међународне коморске асоцијације, споразумима о сарадњи са различитим међународним коморским и другим пословним асоцијацијама, и снажним партнерством са готово свим домаћим институцијама које се баве истраживањем и развојем, иновацијама и заштитом интелектуалне својине, ПКС је мултиплицирала могућности за трансфер знања и технологија.

Србија се определила за креирање економије засноване на знању и у складу са тим стратешким циљем ПКС пружа подршку развоју и имплементацији високих технологија кроз формирање високо технолошких фирми, и подстиче стварање нових производа са вишом нето додатном вредношћу, што неминовно води и повећању извоза Србије. Једна од важних активности ПКС је промоција иновација и нових технологија на домаћим и међународним изложбама иновација. Прошле године је представљен иновациони потенцијал Србије на осам домаћих и пет изложби иновација у свету (Лион, Ремс, Солун, Москва и Брисел).

База иновација

Ради комерцијализације иновационих решења развијена је База података иновација и технологија ПКС, у сарадњи са Министарством просвете и науке, у циљу подршке тржишној валоризацији иновативних решења. Поред тога даје се подршка проналазаштву, кроз организовање сусрета проналазача, јачање информисаности проналазача и предузетника кроз информациони систем, развијање информационе мреже о иновацијама и проналасцима, и укључивање у међународне иновационе мреже.

Интелектуални капитал

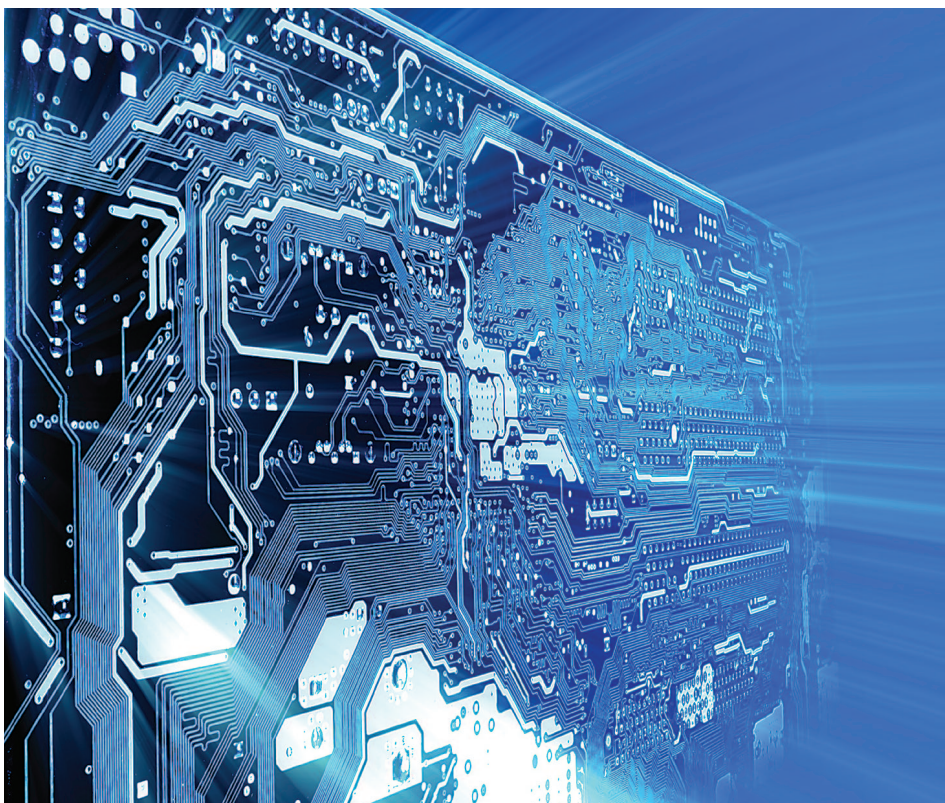
Једна од важних активности ПКС је подизање свести о значају иновација и интелектуалне својине у националним компанијама, ради базирања економских стратегија предузећа на иновационом и интелектуалном капиталу, што доприноси њиховој додатној вредности, већој стабилности и сигурности у пословању, и привлачењу страних инвеститора. Својим активностима у комисији за интелектуалну својину Међународне трговинске коморе и учешћем у раду WIPO-а, ПКС делује и на усаглашавање националног законодавства из области иновационе делатности и интелектуалне својине са регулативом ЕУ, и документима светске организације за интелектуалну својину. Кроз сарадњу са Заводом за интелектуалну својину и Едукативно-информативним центром Завода ради и на подизању опште свести и развоја професионалних способности у области права интелектуалне својине, како би Србија достигла ниво заштите права интелектуалне својине који је неопходан за њену интеграцију у Европску Унију. ПКС је учествовала и у изradi Националне стратегије о интелектуалној својини и спровођењем исте преко својих чланица и иновативних фирми и кроз умрежавање са регионалним привредним коморама дала је значајан допринос креирању политике интелектуалне својине и подизању свести о значају и вредновању интелектуалног капитала у Србији.

Примена научно-истраживачких резултата са Универзитета у Београду

Економски развој једне земље веома је сложен друштвени процес на који утичу многи фактори. Ипак, један од најзначајних фактора и основни покретач привредног развоја јесте технолошки прогрес. Технолошки прогрес обухвата промене у смислу стварања нове и унапређења постојеће технологије, средстава, сервиса и производа. Основ технолошког развоја представљају иновације а генерисање иновација непосредан је задатак научноистраживачког рада.

Универзитет у Београду је институција са дугом традицијом у високом образовању и научноистраживачком раду. Истраживачи са Београдског универзитета руководе или учествују у преко 600 домаћих и 70 међународних пројеката у области основних, примењених и развојних истраживања. До сада, већина резултата истраживања углавном је била публикована у научним и стручним часописима, чиме се губи могућност за правну заштиту, а самим тим и могућност економско-комерцијалног вредновања резултата. Такође, велики број истраживања са универзитета бива неискоришћено јер се истраживања врше не знајући да решење већ постоји у патентној документацији, па се добијени резултати често преклапају са већ заштићеним проналасцима. Због тога је потребно предузети мере спречавања објављивања проналазака и благовременог подношења патентне пријаве, а да би се овај циљ постигао потребно је разумети зашто је битно штитити проналаске патентом и како је могуће претраживати базе већ постојећих патентних информација и тако на што бољи начин искористити резултате истраживања и допринети развоју привреде и друштва у целини. Из тог разлога основан је и Центар за трансфер технологије на Универзитету у Београду који за циљ има да кроз подршку и подстицање трансфера знања, нових технологија и иновација између Универзитета и привреде створи боље могућности примене научно-истраживачких резултата. Постојање оваквог центра и добра организација трансфера технологије доноси низ предности не само истраживачима и универзитету већ и јавности – резултати истраживања могу бити практично искоришћени за добробит јавности а приходи остварени на овај начин представљају повраћај инвестиције који може бити уложен у даља истраживања. На овај начин може се остварити дугорочно “самофинансирање” дела истраживања као и стварање нових пословних могућности и радних места.

Значај Центра за трансфер технологије ради поспешивања трансфера технологије, бржег развоја и бољег искоришћења иновационог потенцијала истакнут је и у “Стратегији научног и технолошког развоја републике Србије”, који је Влада усвојила 25. фебруара 2010. године.

Центар за трансфер технологије основан је 26. октобра 2010. године као једна од активности које су предвиђене ИПА националним пројектом “Подршка оснивању Едукативно-информативног центра Завода за интелектуалну својину Републике Србије”, који финансира Европска унија, а кофинансира и имплементира Европски завод за патенте. Од дана оснивања значајну подршку Центру пружа и Завод за интелектуалну својину Републике Србије, који је стручни партнер у односима између Универзитета и привреде са циљем унапређења коришћења резултата истраживања са Универзитета.

Једна од првих активности центра био је рад на припреми докумената којима ће се дефинисати политика и регулисати управљање интелектуалном својином и трансфером технологије на Универзитету у Београду. Поводом тога одржана је радионица о управљању интелектуалном својином на Универзитету у Београду на којој је израђен предлог модела Правилника о правној заштити, привредном искоришћавању интелектуалних добара и о раду Центра за трансфер технологије. Овај правилник усвојен је 9. новембра 2011. године на седници Сената Универзитета.

У јануару и марту 2011. године одржан је семинар “Од идеје до лиценце” који је имао за

циљ да професоре и научне раднике Универзитета у Београду упозна са основама интелектуалне својине и трансфера технологије.

Једна од најзначајних досадашњих активности Центра за трансфер технологије је покретање пројекта “Од идеје до лиценце” (Идентификација, Правна заштита и Комерцијализација) у сарадњи са ISIS Innovation компанијом за трансфер технологије Универзитета у Оксфорду, Министарством просвете и науке, Заводом за интелектуалну својину Републике Србије и Европским заводом за патенте. У оквиру овог пројекта разматрани су најбоље рангирани пројекти које је предложило Министарство просвете и науке. Након разматрања проналазака изабрани су они који су спремни и најпогоднији за комерцијализацију путем лиценцирања или оснивања spin-out компанија.

У наредном периоду Центар планира оснивање пет spin-out компанија, потписивање уговора о лиценцирању као и низ предавања и радионица које ће за циљ имати едукацију истраживача и подизање свести о значају интелектуалне својине и трансферу технологије.

Центар ће наставити блиску сарадњу са Заводом за интелектуалну својину Републике Србије као и са Европским заводом за патенте на путу остварења своје мисије да кроз подршку и подстицање трансфера знања, нових технологија и иновација између Универзитета и привреде створи боље могућности примене научноистраживачких резултата у циљу развоја привреде и друштва у целини. ■

Обрад Чабаркапа, начелник Одељења за научну и инвентивну делатност
Министарство одбране, Управа за стратегијско планирање, Сектор за политику одбране

Сарадња Министарства одбране и Едукативно- информативног центра Завода за интелектуалну својину

Поверљивим проналаском се сматра проналазак који је од значаја за одбрану или безбедност Србије. Законом о патентима као и осталим подзаконским актима је регулисано да се патентна заштита ових проналазака врши у органу надлежном за послове одбране, односно у Управи за стратегијско планирање, Сектора за политику одбране, Министарства одбране, као надлежној управи за послове научне и инвентивне делатности у систему одбране.

Заштита поверљивих проналазака је основни задатак из области инвентивне делатности која представља један сегмент научне делатности а подразумева скуп активности везаних за стварање, пријављивање и заштиту поверљивих проналазака и прихватање техничких унапређења од значаја за одбрану. Инвентивна делатност у систему одбране има своје специфичности о којима се мора водити рачуна. Тежиште инвентивне делатности усмерено је првенствено на усавршавање постојећих средстава и система наоружања и војне опреме, наставних материјалних средстава и свих осталих система, средстава и поступака (подршка планирању, руковођењу, командовању, пројектовању, експлоатацији, одржавању, ремонту и др.) који се користе и примењују у Министарству одбране и Војсци Србије.

У реализацији поступка патентне заштите поверљивих проналазака успостављена је дугогодишња сарадња са Заводом за интелектуалну својину. У складу са законом је регулисано да ако Завод у поступку испитивања пријаве за признање патента, утврди да је у питању поверљива пријава, исту доставља надлежној управи Министарства одбране (МО) за патентну заштиту поверљивих проналазака, која даје став по питању поверљивости и у складу са тим реализује одређене фазе у поступку испитивања. За проналаске настале у систему одбране за које се у поступку испитивања утврди да нису поверљиви а да постоји интерес да се заштите на име одређене организационе целине из МО и Војске Србије, подноси се захтев за признање патента Заводу за интелектуалну својину Републике Србије. Сарадња се огледа и у давању стручног мишљења од стране Завода по питању да

ли пријављени поверљиви проналазак испуњава законске услове за заштиту.

Пратећи дешавања из ове области у држави, у систему одбране се посебно задњих година од стране носиоца научне и инвентивне делатности, предузимају одређене мере са циљем подизања нивоа свести и опште информисаности о значају заштите интелектуалне својине. Крајем прошле године званично је покренута иницијатива о изучавању садржаја из ове области на Универзитету одбране. Треба имати у виду да у систему одбране постоје институције: високошколске установе које школују кадрове из више научних поља (техничко-технолошко, медицинско и др.), војне научне установе које су носиоци истраживања и развоја и предузећа одбрамбене индустрије, које заједничким радом треба да допринесу стварању, развоју и производњи иновација - интелектуалних добара од значаја за одбрану. Развојем одбрамбене индустрије, јача одбрамбена моћ земље, остварује се развој Војске, државе и друштва у целини.

Треба посебно напоменути да је у протекле две године остварена сарадња на врло високом нивоу између Управе за стратегијско планирање МО и Едукативно-информативног центра Завода. Управо су кроз реализацију одређених семинара, припадници ЕИЦ-а својим активним учешћем, допринели едуковању одређених структура из система одбране у погледу подизања нивоа свести о значају стварања и заштите интелектуалне својине.

За протекле две године од стране ЕИЦ-а одржано је осам семинара, од чега су два реализована заједно са припадницима Управе за стратегијско планирање у систему а остали су реализовани у Заводу. Циљ семинара био је да се одређен круг лица из МО и Војске Србије (првенствено она која учествују у поступку испитивања поверљивих пријава патента, која раде на реализацији научно-истраживачких пројеката, аутори иновација, лица правне и економске струке), пружи неопходна знања о значају заштите интелектуалне својине у систему одбране, правној регулативи спровођења поступка испитивања поверљивих иновација као и коришћења база патентних информација

као вредног извора знања за даљи научно-истраживачки рад.

Од реализованих семинара, посебно издвајамо семинаре који су крајем 2010. и 2011. године одржани у Управи за стратегијско планирање МО и Војнотехничком институту на тему: „Патентна заштита поверљивих проналазака“ на којима су присуствовала лица првенствено из организационих јединица МО као и из Војнотехничког института, која се у свом раду сусрећу са питањима стварања и заштите поверљивих иновација. Такође, почетком 2012. године у просторијама Завода одржано је неколико семинара, на којима су учешће узели представници из више предузећа наменске индустрије и техничко-ремонтних завода из система одбране. Циљ семинара је био обука лица у састављању патентних пријава и претраживању патентне документације из доступних база података. Кроз напред наведене семинаре, обуку је прошло преко сто лица из система одбране.

Са напред наведеним активностима се сарадња са ЕИЦ-ом не завршава, већ је у плану наставак даље сарадње која треба да допринесе укупном подизању значаја научне и инвентивне делатности у систему одбране на већи ниво. Даља сарадња се огледа у: праћењу дешавања из ове области у Заводу и у држави; присуство стручним семинарима од стране лица из надлежног органа за инвентивну делатност, које организује Завод; представљање Приручника за наставу о патентима и помоћ око „евентуалног успостављања образовања из интелектуалне својине“ на Универзитету одбране. ■

Наташа Миловановић, самостални саветник
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Приручник за наставу о патентима

Приручник за наставу о патентима представља колекцију наставног материјала који се може интегрисати у постојећу наставу, са циљем подизања свести међу студентима о значају патената. Патенти играју веома важну улогу у данашњој привреди заснованој на знању. Због тога је од изузетног значаја да данашњи студенти, на својим факултетима стекну основно знање о патентима и интелектуалној својини, које им може бити од користи на будућим пословним активностима. Приручник је креиран 2009. године од стране Европске патентне академије, која је у сарадњи са компетентним ауторима створила материјал намењен студентима свих факултета, на свим годинама студија. Приручник се препоручује универзитетским предавачима који имају мало или уопште немају искуства са патентним системом.

Садржај Приручника

С обзиром да је намењен различитим профилима студената, Приручник је садржајно конципиран тако да обрађује тему патената са аспекта различитих струка. Састоји се из два основна модула и три подмодула. Основни модули садрже опште информације о патентима и обрађују главна питања која могу да настану од почетка научно истраживачког пројекта па све до фазе комерцијализације патената. Ови модули препоручују се студентима на основним студијама. Основни модул 1 носи назив „Заштитите своје идеје“ и намењен је студентима природних наука, техничких факултета, медицине и пословне администрације. Коришћењем овог модула студенти могу стећи увид у основна начела интелектуалне својине, добити основне информације о патентима, начину подношења пријаве, начинима претраживања и коришћењу патената као извора техничких информација. Кроз овакав садржај студенти ће развити свест о могућностима и ризицима које носе патентни систем. Такође, добиће практично знање о томе шта треба урадити са проналаском, како га патентирати и користити у пословању.

Основни модул 2 – „Како функционишу патенти“ представља увод у патенте за студенте права. Овај део Приручника посебно се фокусира на основне карактеристике закона о патентима са посебним освртом на Конвенцију о европском патенту. Садржи информације о правима интелектуалне својине, условима патентбилности, питањима која се односе на власништво над патентом и на комерцијализацију проналазака. Посебан део модула 2 посвећен је повреди права и патентним споровима.

Детаљнији преглед појединих, сажетих тема дат је у додатним подмодулима. Садржај одговарајућих подмодула користи се у зависности од потреба студената. Теме обухваћене подмодулима су претраживање патената кроз базу Espacenet, коришћење патената од стране „spin-off“ компанија и разумевање патентних захтева. Ове теме нарочито могу бити интересантне за наставу намењену студентима постдипломских и докторских студија. Представљање базе Espacenet, кроз конкретне примере претраживања посебно је значајно за све студенте, нарочито узимајући у обзир да коришћење

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Приручник за наставу о патентима

и претраживање патентних докумената представља веома важну стручну компетенцију сваког инжењера или научника.

Коришћење Приручника

Приручник за наставу о патентима је дизајниран тако да универзитетском предавачу пружи све што је неопходно за припрему и одржавање занимљивог и информативног предавања. Он садржи Power Point презентације за сваки модул тј. подмодул, са датим наставним напоменама испод слајдова које прате текст на слајду. Структура слајдова и пратећих напомена направљена је у складу са дефинисаним циљевима Приручника. Такође сваки слајд је пропраћен и текстуалним делом са детаљнијим општим информацијама које се могу користити за проналажење додатних података или припрему за сложенија питања која студенти могу поставити. У овом текстуалном делу корисници могу наћи и линкове ка другим материјалима и изворима информација. Такође целокупан Приручник садржи доста примера из праксе и успешних прича које ће бити посебно занимљиве за све слушаоце. Материјали се могу користити у својој интегралној верзији без икаквих модификација али сваки

предавач може прилагодити предавања својим студентима или дати свој индивидуални печат кроз примере блиске студентима. Оваква структура и садржај Приручника дају могућност предавачима да врло брзо припреме и одрже предавања у трајању од једног до два школска часа.

Наручивање и преузимање Приручника

Завод за интелектуалну својину Републике Србије прилагодио је Приручник и превео га на српски језик. Приручник за наставу о патентима је бесплатан и доступан у електронској или штампаној верзији. Сви заинтересовани електронску верзију могу преузети са вебсајта Завода за интелектуалну својину www.zis.gov.rs. Пре преузимања потребно је попунити упитник са основним информацијама. Штампана верзија намењена је искључиво предавачком особљу на универзитетима који ће материјал интегрисати у своју наставу. Наручивање ове верзије може се извршити слањем захтева на адресу info.eic@zis.gov.rs уз навођење основних података, адресе факултета и кратког објашњења о томе, на који начин ће се користити Приручник (нпр. коју годину студената подучавате и сл).

Резултати Едукативно-информативног центра Завода за интелектуалну својину

Циљ подршке ИПА националног пројекта у оснивању Едукативно-информативног центра (ЕИЦ) као посебне организационе јединице у Заводу за интелектуалну својину Републике Србије јесте подизање капацитета Завода за образовање кроз увођење различитих видова едукације и ширење информација о правима интелектуалне својине ради њиховог ефикасног коришћења у Србији.

Како би ЕИЦ одговорио новој улози коју је преузео Завод, било је неопходно створити тим стручњака који могу одговорити на све захтеве предвиђене планом пројекта. За формирање тима изабрано је шест запослених из различитих сектора Завода који су похађали интензивну обуку у трајању од шест месеци. Обука је извођена у релевантним страним националним заводима и другим институцијама за подршку привреди у управљању правима интелектуалне својине (Европски завод за патенте (ЕПО), Завод за патенте Аустрије, Завод за индустријску својину Француске, Агенција за иновације из науке и технологије - "IWT" Брисел, Дански завод за патенте и жигове...). Део обуке одржавао се и у Заводу, уз гостовање страних експерата из релевантних области. Том приликом су и други запослени из Завода имали могућност да прате одређена предавања. Имајући у виду да је за будуће предаваче вештина комуникације од изузетног значаја, обука је обухватила и тренинге за побољшање ових вештина као и техника презентације како би могли да одговоре потребама различитих група корисника. Будући да су током обука, сви предавачи истакли значај тимског рада, ЕИЦ „тим“ поред интелектуалне својине промовише и тимски дух.

Од свечаног отварања Центра у јануару 2010.г када су потписани и Споразуми о сарадњи са Привредном комором Србије и са девет регионалних привредних комора, сарадња је у формалном смислу успостављена и са Правосудном академијом, Националном агенцијом за регионални развој, са још две регионалне привредне коморе, са Универзитетом у Београду, а неформално и са другим институцијама

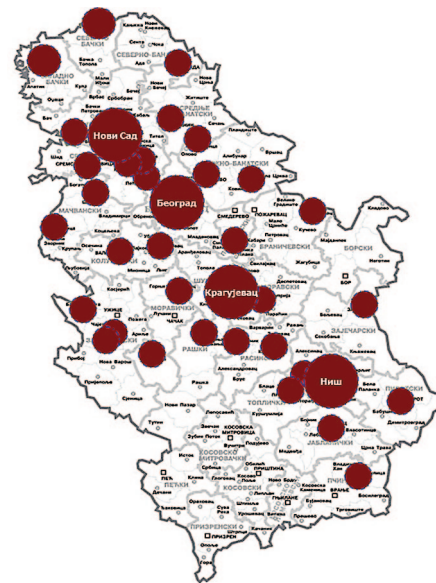
за подршку привреди и научно-истраживачким и другим организацијама.

Након две године рада ЕИЦ, односно од маја 2010.г када је почео оперативно да спроводи своје активности, развијен је читав спектар услуга намењених различитим циљним групама а уз подршку пројекта:

- Семинари основног и напредног нивоа из области заштите и управљања правима интелектуалне својине;
- Семинари и предавања према захтевима корисника;
- Дијагностика интелектуалне својине за иновативна привредна друштва;
- Отворена врата - консултације са странкама сваког трећег четвртка у месецу;
- Креирање промотивног материјала;
- Издавање Билтена ЕИЦ једном у три месеца;
- Дневно ажурирање садржаја вебсајта Завода и ЕИЦ;
- Представљање Завода на сајмовима привреде и иновација;
- Пружање информација и одговори на питања странака у вези са правима интелектуалне својине.

Оно што карактерише новоуспостављене садржаје образовног карактера јесте то што је акценат стављен на значај препознавања и коришћења права интелектуалне својине у подизању конкурентности привредних друштава у домаћем и међународном окружењу. Такође, посебан значај је дат примени знања насталих на факултетима и институтима и другим научно-истраживачким организацијама у привреди, а све у служби економског искоришћавања интелектуалних добара за развој друштва као целине.

С обзиром да се Завод за интелектуалну својину налази у Београду, у протеклом периоду активности ЕИЦ су спровођене на територији целе Србије, с циљем да се интелектуална својина што више

приближи различитим групама корисника на један организован начин и кроз сарадњу са локалним институцијама за подршку привреди и образовним институцијама. У прилог заступљености активности ЕИЦ широм Србије говори и податак о преко 30.000 пређених километара ради одржавања различитих семинара, округлих столова и пружања услуге Дијагностике интелектуалне својине.

Број учесника на семинарима из популације студената и професора говори и о све већем значају који се придаје интелектуалној својини у образовању будућих дипломаца. С намером да се у високошколске институције, а нарочито техничке струке, уведе и настава из ове области, преведен је и Приручник за наставу о патентима на факултетима Европског завода за патенте.

Како би се унапредили капацитети и међусобна сарадња институција за спровођење права интелектуалне својине, у периоду од октобра 2010.г одржане су серије основних и напредних обука за представнике Управе царина, МУП-а, тржишне и других инспекција. Обуке су одржане и за представнике судова и тужилаштава у сарадњи са Правосудном академијом. Предавачи током ових обука су били стручњаци из Велике Британије, Данске, Шведске, Словеније, Хрватске, као и домаћи стручњаци. Учесници су кроз студије случајева, имали прилику да међусобно и са предавачима, размењују искуства у раду. Од великог значаја су биле и презентације представника носиоца права интелектуалне својине у вези са препознавањем кривотворене и пиратске робе, као и са каналима њихове дистрибуције.

Кроз досадашње резултате ЕИЦ-а приметан је пораст нивоа свести у јавности о значају коришћења права интелектуалне својине. Стога ће Завод и након завршетка ИПА националног пројекта настојати да одржи и унапреди спровођење свих започетих активности и ангажовањем других стручњака Завода.

Никола Радовановић, саветник
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Публикације Завода за интелектуалну својину

Када је реч о публикацијама, Завод за интелектуалну својину је у протеклом периоду остваривао веома интензивну сарадњу са Светском организацијом за интелектуалну својину и Европским заводом за патенте у погледу праћења трендова и важних тема у области интелектуалне својине. Током трајања пројекта „Подршка оснивању Едукативно-информативног центра Завода за интелектуалну својину“ преведена су бројна издања, студије, водичи, приручници и брошуре, који су намењени свим корисницима система интелектуалне својине на националном и међународном нивоу.

У погледу националних капацитета у области интелектуалне својине, извршена су комплексна истраживања у вези са иновативношћу и интелектуалном својином. Међу најзначајнијим студијама ове врсте истичемо **„Анализу иновационе делатности у Србији“** и студију **„Мала и средња предузећа и интелектуална својина“**. Прва студија даје карактеристичан приказ стања у погледу иновационих делатности у нашој земљи, пружајући притом смернице за научно-технолошки развој и партнерства у вези са националним иновационим системом. Студија **„Мала и средња предузећа и интелектуална својина“** представља корисно издање за све оне који желе да сагледају стање у привреди у погледу инвестиција и релевантних прописа који утичу на успешно пословање, са посебним освртом на мала и средња предузећа и њихово коришћење система интелектуалне својине. Поред наведених студија, на сајту Завода могу се пронаћи и друга издања ове природе, попут извештаја под називом **„Спорови у области интелектуалне својине у Србији“** који анализира изазове у датој области и пружа процену могућности за увођење специјализованих судова који би се бавили интелектуалном својином.

Збирка публикација у секцији **„Интелектуална својина за успешно пословање“** обogaћена је новим водичима и приручницима. Предузећа сада имају прилику да сазнају нешто више о улози интелектуалне својине у маркетингу и извозним активностима. Ове теме су посебно обрађене у водичима Светске организације за интелектуалну својину преведеним на српски језик: **„Тајне интелектуалне својине – водич за мале и средње извознике“** и **„Улога интелектуалне својине у маркетингу занатских и производа ликовне и примењене уметности“**. Нова публикација под називом **„Espacenet – увод у базу идеја“** пружа корисне информације о највећој светској бази патентне документације са бесплатним приступом. За иноваторе који намеравају да поднесу патентне пријаве на међународном нивоу, урађен је водич **„Како добити европски патент“**. У овом водичу могу се наћи информације о критеријумима патентбилности, припреми и подношењу пријаве, поступку за признање европског патента, као и многа корисна упутства. Издавамо и приручник под називом **„Размена вредности“** који представља значајно шtivo за све који се баве или намеравају да се баве лиценцирањем технологија. Наведено издање открива важне детаље у погледу одлучивања о лиценцирању и припремама за сам процес, посвећујући велику пажњу проблематици вредновања технологије. У погледу приручника, желимо да истакнемо и доступност **Приручника за проналазаче**. Приручник за проналазаче представља водич кроз најважније етапе претварања проналазачког проналазачког производа. Пратећи проналазача у читавом процесу од идеје до коначног производа, овај водич разматра важне елементе процеса, међу којима су смањење ризика и контрола трошкова, састављање бизнис плана, смернице за постизање договора са екстерним странама, као и разне друге.

Како би се на једноставан начин упознали сви текући и потенцијално будући корисници система интелектуалне својине у Србији са могућностима која права интелектуалне својине пружају, Едукативно-информативни центар је израдио **брошуре** о основним облицима интелектуалне својине и њиховим користима за власника, па се на сајту Завода могу пронаћи и ова мала издања информативног карактера.

Неке публикације Завода намењене су посебним групама корисника система интелектуалне својине. У виду подршке образовним напорима, велику помоћ у едукацији о интелектуалној својини на факултетима предавачи могу пронаћи у **Приручнику за наставу о патентима**, који представља корисно средство за упознавање са важним елементима патентног система. Такође, институције које се баве спровођењем права интелектуалне својине могу се путем **Кратког водича кроз право интелектуалне својине** упознати са целокупним релевантним националним и међународним законским оквиром у овој области.

На крају, желимо да истакнемо да **Билтен ЕИЦ**, који је успешно пратио рад Едукативно-информативног центра током протеклих 30 месеци, овим двобројем обележава своје јубиларно 10. издање. Сва досадашња издања Билтена ЕИЦ била су намењена најважнијим питањима за кориснике система интелектуалне својине, едукацији и информисању корисника. Овај тренд ће свакако бити настављен. Билтен ЕИЦ, као и сва друга наведена издања, доступни су на сајту Завода, у секцији **„Електронска издања“**.

Даниела Златић-Шутић, руководилац ЕИЦ
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

ЕИЦ активности 2010-2012

На бројним семинарима који су одржани у протекле две године у оквиру активности ЕИЦ, присуствовало је 5427 учесника. Поред семинара, ЕИЦ и Завод су уз подршку ИПА националног пројекта били присутни на 13 различитих сајмова са штандом, у циљу промоције права интелектуалне својине. Услуга Дијагностике интелектуалне својине пружена је за 39 привредних друштава.

Новости

Никола Радовановић, саветник
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Међународни скуп о криминалу у домену интелектуалне својине

У Заводу за интелектуалну својину је у јуну одржан скуп на тему криминала у домену интелектуалне својине. Домаћин скупа је био Интерпол, заједно са Заводом за интелектуалну својину Републике Србије и Европским заводом за патенте. Стручњаци из области заштите права интелектуалне својине Интерпола, Еуропола и других надлежних институција европских земаља су током скупа домаћим представницима полиције, тржишне инспекције, правосуђа и царине представили тренутну ситуацију у Европи и будуће изазове у борби против криминала са којима могу бити суочени. На скупу је предочено како треба поставити успешну стратегију у борби против транснационалног организованог криминала у области интелектуалне својине.

Учешће на сајмовима у мају

Завод за интелектуалну својину Републике Србије је током маја учествовао на два међународна сајма - 79. међународном пољопривредном сајму у Новом Саду и 56. међународном сајму технике и техничких достигнућа у Београду. На штандовима Завода за интелектуалну својину Републике Србије, одговорано је на бројна питања заинтересованих лица, која су могла да се ближе упознају са свим облицима заштите интелектуалне својине. Поред информација о начину стицања заштите из области интелектуалне својине, презентоване су и друге услуге Завода, као што је дијагностика интелектуалне својине за мала и средња предузећа.

ЗАВОД ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Одржан семинар о биотехнологији

У марту је у свечаној сали Ректората Универзитета у Београду одржан семинар под називом "Извори информација у биотехнологији". Предавачи из Европског биоинформатичког института и Европског завода за патенте, у оквиру SLING пројекта (Serv-

ing Life-science Information for the Next Generation) Европске комисије, представили су базе података о протеинима, нуклеинским киселинама, хемијским ентитетима са биолошком активношћу и ензимима, које се могу бесплатно користити преко интернета.

Завод за интелектуалну својину Републике Србије, Кнегиње Љубице 5, 11 000 Београд; Телефон: (+381 11) 202 58 00; Директор: Г-ђа Бранка Тотих • Координатор пројекта: Г-ђа Бранка Билан Катих; bbilenkatic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 25 • Пројектни тим • Вођа пројектног тима: Г-дин Млађан Стојановић, mstojanovic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 263 04 60 • Асистент пројекта: Г-ђа Дијана Пенчић; dpencic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 47 • Контакт е-mail: info.EIC@zis.gov.rs

Овај документ је написан уз финансијску помоћ Европске Уније. Овде изражена гледишта ни на који начин не представљају службено становиште Европске Уније.

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије